

Odluka Povjerenstva za vrednovanje radova pristiglih na Natječaj za najbolji esej/raspravljajući tekst/zastupnički govor za učenike osnovnih škola za šk. god. 2020./2021.

Povodom obilježavanja Dana neovisnosti 25. lipnja 2021. godine i 30. godišnjice proglašenja samostalne i suverene Republike Hrvatske donošenjem Ustavne odluke Sabora Republike Hrvatske o suverenosti i samostalnosti Republike Hrvatske i Deklaracije o proglašenju suverene i samostalne Republike Hrvatske, Služba za građane je 16. studenog 2020. na mrežnim stranicama Hrvatskog sabora objavila Poziv učenicima 8. razreda osnovnih škola za sudjelovanje na natječaju za najbolji esej/raspravljajući tekst/zastupnički govor za šk. god. 2020./2021. na zadanu temu:

„Trideset godina hrvatske neovisnosti“

alternativno

„Trideset godina od proglašenja samostalne i suverene Republike Hrvatske“.

Svrha i cilj ovogodišnjeg natječaja za najbolji esej/raspravljajući tekst/zastupnički govor za učenike 8. razreda osnovnih škola u Republici Hrvatskoj je očuvanje sjećanja na 25. lipnja 1991. godine, kada je Hrvatski sabor donio Ustavnu odluku o suverenosti i samostalnosti Republike Hrvatske i Deklaraciju o proglašenju samostalne i suverene Republike Hrvatske, posebice u kontekstu ovogodišnjeg obilježavanja 30 godina proglašenja samostalne i suverene Republike Hrvatske, kroz afirmaciju pisane riječi te poticaj učenicima na promišljanje o značaju Hrvatskoga sabora u stvaranju hrvatske države.

Natječaj za najbolji esej/raspravljajući tekst/zastupnički govor za učenike osnovnih škola bio je otvoren od 11. siječnja do 22. veljače 2021. godine, a na natječaj je zaprimljeno 19 učeničkih radova.

Povjerenstvo za vrednovanje, imenovano Odlukom Tajnika Hrvatskoga sabora, razmotrilo je pristigle radove i ocijenilo ih na temelju sljedećih kriterija:

- A) Povijesna pismenost: razumijevanje teme, uspješnost argumentacije i interpretacije teme, inventivnost.
- B) Jezično-stilska pismenost: način ustroja teme, originalnost, pojedinosti u strukturi kompozicije, stil, gramatika, pravopis.

Povjerenstvo za vrednovanje samostalno je u svojim prosudbama i odlukama.

Temeljem točke X. Natječaja za najbolji esej/raspravljajući tekst/zastupnički govor za učenike osnovnih škola Odluku o tri najbolje napisana eseja/raspravljajući teksta/zastupnički govora Povjerenstvo za vrednovanje donijelo je 5. svibnja 2021. godine, i to na sljedeći način:

Razmatrajući pristigle učeničke radove te uzimajući u obzir propisane kriterije Povjerenstvo za vrednovanje izabralo je tri najbolja rada u kategoriji eseja/raspravljajući teksta i tri najbolja rada u kategoriji zastupničkog govora, te je tri rada pisano pohvaljeno.

Popis nagrađenih i pohvaljenih učeničkih radova je u nastavku.

NAGRAĐENI RADOVI U KATEGORIJI ESEJA/ RASPRAVLJAČKOG TEKSTA:

1. MJESTO:

Učenica: Nikol Vaclavek

Naziv i adresa škole: Osnovna škola Sirač, Vladimira Nazora 10, 43 541 Sirač

Nastavnica – mentorica: Danijela Štefan, prof. mentor povijesti

2. MJESTO:

Učenica: Lorena Turk

Naziv i adresa škole: Osnovna škola Zorke Sever, Kolodvorska 36, 44 317 Popovača

Nastavnica – mentorica: Natalija Budetić, prof. povijesti i geografije

3. MJESTO:

Učenica: Ana Roso

Naziv i adresa škole: Osnovna škola Bijaći, Vodovodna ulica 2, 21 216 Kaštel Novi

Nastavnica – mentorica: Mirela Carev Žnidarec, mag. educ.philol. croat. et mag. educ. museo.

NAGRAĐENI RADOVI U KATEGORIJI ZASTUPNIČKOG GOVORA:

1. MJESTO:

Učenica: Lucija Geržinić

Naziv i adresa škole: Osnovna škola Jože Šurana Višnjan – PŠ Vižinada, Vižinada 48a, 52 447 Vižinada-Vižinada

Nastavnik – mentor: Valter Baldaš, prof. povijesti i geografije

2. MJESTO

Učenica: Meri Marković

Naziv i adresa škole: Osnovna škola Vežica, Kvaternikova 49, 51 000 Rijeka

Nastavnica – mentorica: Gordana Frol, prof. povijesti

3. MJESTO

Učenica: Vanja Kos

Naziv i adresa škole: Osnovna škola Augusta Šenoae, Selska cesta 95, 10 000 Zagreb

Nastavnica – mentorica: Marjanca Ladika, prof. povijesti i geografije

POHVALJENI UČENIČKI RADOVI

Povjerenstvo za vrednovanje pohvaljuje tri učenička rada, dva eseja i jedan zastupnički govor, kako slijedi:

Učenica: Dora Banovec

Naziv i adresa škole: Osnovna škola Dragutina Domjanića, Ulica Ivana Gundulića 2, 10 380 Sveti Ivan Zelina
Nastavnica – mentorica: Marija Ujlaki, prof. povijesti

Učenica: Leonarda Marodi

Naziv i adresa škole: Osnovna škola Kneževi Vinogradi, Glavna 44, 31 309 Kneževi Vinogradi
Nastavnik - mentor: Vedran Hozjan, prof. geografije i povijesti

Učenik: Viktor Čandrić Jajaš

Naziv i adresa škole: Osnovna škola Nikola Tesla, Trg Ivana Klobučarića 1, 51 000 Rijeka
Nastavnica – mentorica: mr. sc. Orjana Marušić Štimac, prof. psih.

OBRAZLOŽENJE ODLUKE POVJERENSTVA ZA VREDNOVANJE:

Članovi Povjerenstva za vrednovanje donijeli su Odluku jednoglasno.

Prvo mjesto u kategoriji eseja osvojila je osmašica Nikol Vaclavek jednoglasnom odlukom Povjerenstva koje je rad vrednovalo kao literarno najoriginalniji od svih eseja pristiglih na Natječaj. Učenica je povijesnost (povijesne podatke) ukomponirala u svečani domoljubni patos koji se ponavlja kroz cijeli tekst. Prevladava subjektivna literarna lirski nota te samosvojna i originalna koncepcija eseja s elementima govora i himne.

„Sretna sam što živim u ovoj prekrasnoj, Bogom danoj zemlji. (...) Ponosna sam na datum 25. lipnja 1991. godine, kada je Hrvatski sabor donio Odluku o suverenosti i samostalnosti Republike Hrvatske. Pričali mi moji stariji i o prvim demokratskim izborima kada je hrvatski narod slobodno izraženom voljom potvrdio svoju odlučnost za uspostavu Republike Hrvatske kao suverene države. Ove godine se obilježava 30. godišnjica proglašenja samostalne i suverene Republike Hrvatske. Velik je to događaj i velika obljetnica. Domovino, čestitam ti. Tobom se ponosim(...)“.

Drugo mjesto u kategoriji eseja Povjerenstvo je dodijelilo učenici Loreni Turk također jednoglasnom odlukom. Stilski, sadržajno te gramatički i pravopisno dotjeran rad, s domoljubnom osobnom niti vodiljom kroz cijeli tekst te aktualizacijom teme kroz realnost svih Hrvata danas, gledano očima osmašice. Lorena je vrlo umješno i lijepo razvila esejističku formu kroz svoj rad.

„Kao malu me, prolazeći pokraj zgrade Hrvatskoga sabora, uvijek zanimalo što se tamo događa. Roditelji su mi pokušali objasniti da se tamo odlučuje o važnim pitanjima političkog, gospodarskog te kulturnog života naše zemlje kako bi svima nama bilo bolje. (...) Dugo smo stoljeća čekali svoju državu i njezinu samostalnost. Krajem 20. stoljeća to smo konačno i dočekali. Koliko je samo vremena prošlo, kolike su generacije to nestrpljivo čekale i žarko priželjkivale... A mi sada ponosno šćemo pored iste te zgrade velikoga značenja i srce nam je puno. (...)“.

Treće mjesto u kategoriji eseja Povjerenstvo je dodijelilo učenici Ani Roso. Izvrсна esejistička kompozicija sa završnom domoljubnom rečenicom koja podiže visoko cijelu odličnu koncepciju na razini eseja.

„(...)Kako bismo razumjeli vlastiti identitet, moramo znati i razumjeti svoju povijest.(...) Stvaranje Republike Hrvatske kroz njenu povijest ne možemo zamisliti bez postojanja Hrvatskog sabora. Institucija koja je oblikovala, usmjeravala, vodila i štitila naše interese tijesno i neodvojivo je vezana uz ideju o samostalnoj i suverenoj državi. Ponosna sam jer sam dio hrvatskog naroda i te naše bogate povijesti, nasljednica iznimnih pojedinaca koji su nas predvodili i predvode u bolje sutra.“

Prvim mjestom u kategoriji zastupničkog govora nagrađena je osmašica Lucija Geržinić. Emotivan, aktualan, svečan, to su atributi kojima je Povjerenstvo za vrednovanje jednoglasno ocijenilo kao najbolji ovogodišnji zastupnički govor onaj učenice Lucije. Zrelo domoljubno razmišljanje jedne osmašice, s kritičkim elementima, ali poetski intoniranim, na trenutke sjetno, a na trenutke iskričavo, poput dječjeg krika koji traži odgovor. Ovo je govor s porukom.

„Poštovani predsjedniče Hrvatskoga sabora, potpredsjednici i zastupnici, s posebnim zadovoljstvom obraćam Vam se danas u ime svih djevojčica i dječaka naše predivne domovine. Odgojena sam na istarskoj zemlji, između trsova vinove loze i stabala maslina. (...) Rođena sam pod sretnom zvijezdom. (...) Potaknuta sam na razmišljanje o povijesnom putu svoje voljene domovine. Je li ona rođena pod sretnom zvijezdom? Jesu li njezini putevi bili jedini putevi ili su postojali neki drugi, lakši? Moja je domovina puno plakala. (...) Potaknuta sam i dobila sam priliku čestitati Vam spomen na dan 25. lipnja 1991. godine. (...) Volim povijest. Volim slike koje mi se pred očima vrte slušajući mojeg učitelja. Koliko je uspona i padova imala moja zemlja. (...)“

Drugo mjesto u kategoriji zastupničkog govora Povjerenstvo je dodijelilo Meri Marković koja je napisala jedan optimističan domoljubni govor u kojem je vrlo dobro sintetizirala povijesne elemente hrvatske suvremene povijesti na putu u samostalnost i oblikovala ih u formi govora slijedeći zadanu temu.

„Poštovani gospodine predsjedniče Hrvatskog sabora, uvaženi zastupnici, Srdačno Vas pozdravljam! Ja sam Meri Marković, kćerka sam hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i posebna mi je čast govoriti danas u Hrvatskom saboru kada obilježavamo 30 godina od proglašenja samostalne i suverene Republike Hrvatske. (...) Uloga i značaj Hrvatskog sabora u povijesti bila je jako važna.(...) Ovo je prigoda da se zahvalim svim Hrvaticama i Hrvatima, građanima i građankama koji su doprinijeli borbi za samostalnost Hrvatske. Posebno prvom predsjedniku samostalne i neovisne Hrvatske dr. Franji Tuđmanu, prvom predsjedniku Hrvatskog sabora dr. Žarku Domljanu, hvala hrvatskim braniteljima i invalidima koji su se nesebično borili za domovinu.(...)“

Treće mjesto u kategoriji zastupničkog govora osvojila je osmašica Vanja Kos. Nit vodilja ovog rada je istaknut motiv slobode koju Hrvatska živi unatrag 30 godina svoje neovisnosti.

„Poštovani predsjedniče Sabora gospodine Jandrokoviću, potpredsjednici i saborski zastupnici, iznimna mi je čast što sam danas ovdje i što otvaram raspravu u znak sjećanja na 30 godina hrvatske neovisnosti. (...) Prisjetimo se da se hrvatski narod 19. svibnja 1991. godine izjašnjava na referendumu

kako želi samostalnu, nezavisnu, suverenu i demokratsku državu. Želi sačuvati vlastiti identitet, tradiciju, kulturu, kao i predaju od narodnih vladara, kneževa, banova za sve generacije. Želi slobodu, jednakost, nacionalnu ravnopravnost, mir, socijalnu pravdu, poštovanje demokratskih prava. 25. lipnja 1991. godine Sabor donosi odluku kojom se Republika Hrvatska proglašava suverenom samostalnom državom.(...) Naše rijeke, jezera, more i naše nebo odišu slobodom u ovih trideset godina (...).“

Povjerenstvo za vrednovanje donijelo je odluku da se uz nagrađene radove nekoliko radova i pohvaljuje.

Pohvaljuje se rad učenice Dore Banovec koji predstavlja izvrsnu esejističku kompoziciju, povijesno odlično dimenzioniranu uz osobnu notu koja zrači vedrinom i optimizmom.

„(...) Nakon što smo nebrojeno puta prošli kroz sukobe, revolucije i ratove stvorili smo neovisnu i suverenu Hrvatsku. Je li to početak ili kraj našega puta? (...) Hrvatski sabor na temelju referendumu i prava naroda na samoodređenje donosi 25. lipnja 1991. godine Ustavnu odluku o suverenosti i samostalnosti Republike Hrvatske i Deklaraciju o proglašenju suverene i samostalne Republike Hrvatske. Hrvatski sabor donosi odluku koja je ostvarenje našega cilja te ujedno početak našega kao i mojega dugoga, sretnog života u Republici Hrvatskoj.“

Povjerenstvo pohvaljuje i rad osmašice Leonarde Marodi koja je izvrsno obuhvatila zadanu temu uz povijesne i domoljubne elemente. Rad se ističe s esejističkog stajališta citatima i osobnom notom.

„(...) Nakon proglašenja Deklaracije o neovisnoj i suverenoj Hrvatskoj, Žarko Domljan, tadašnji predsjednik Hrvatskog sabora, uskliknuo je: „Rođena je država Hrvatska! Neka joj je sretan i dug život!. Tim je usklikom ukazao na bit i važnost neovisnosti Lijepa Naše (...). Usklik je izraz neizmjerne sreće koja je u tome trenutku bila najsnažniji osjećaj među onima koji su dugi niz godina priželjkivali slobodu i bolje dane. Osim toga, usklik je i želja da se ta sreća održi i u budućnosti. (...)“.

Povjerenstvo pohvaljuje i rad učenika Viktora Čandrića Jajaša napisan u formi zastupničkog govora. Učenik Viktor je u formi govora vrlo otvoreno progovorio o onome što ga muči, upućujući na neki način kritiku svemu onome što je propušteno učiniti od kada smo dobili toliko željenu državu. Po osebnosti stila i po odaslanjoj poruci koja bi trebala obvezivati sve nas, Povjerenstvo je odlučilo da ovaj rad zaslužuje da ga se čuje.

„(...) Molim Vas, otvorite Vaša srca i dušu i ostanite uz nas. Jer ja – sam Vi. Ja i moji vršnjaci smo Vaša budućnost. Želim da moja domovina bude zemlja sretnih i uspješnih ljudi. Spreman sam za to vrijedno raditi. Čuvati i razvijati teško stečenu samostalnost, u miru, suradnji i jednakosti. Želim zemlju dobro obrazovanih mladih ljudi koji će kao i ja voljeti našu Hrvatsku. Koji će u Hrvatskoj naći radno mjesto i od svoga rada moći živjeti. Podržite nas u našoj želji da Hrvatsku učinimo još boljom.

Poštovani, računam na Vas.

„I zato Vas volim i s Vama se ponosim“.

Zbog poštivanja epidemioloških mjera uslijed pandemije COVID-19 dodjela nagrada učenicima za tri najbolja eseja/raspravljačka teksta/zastupnička govora neće biti organizirana u Hrvatskom saboru, već će nagrađenim učenicima nagrade predsjednika Hrvatskoga sabora gosp. Gordana Jandrokovića biti odaslane putem pošte na adrese njihovih škola do kraja školske godine.

Svim učenicima i njihovim mentorima koji su sudjelovali na natječaju Hrvatski sabor će dodijeliti pohvalnice i zahvalnice koje će biti poslane na adrese škola do kraja školske godine 2020./2021.

Uoči obilježavanja Dana neovisnosti 25. lipnja 2021. godine svi nagrađeni i pohvaljeni učenički radovi bit će objavljeni u e-obliku na mrežnim stranicama Hrvatskog sabora.